

WRC

An Coimisiún um Chaidreamh san Áit Oibre
Workplace Relations Commission

**Zamestnanecké práva
sezónnych pracovníkov v Írsku**

Kto je sezónny pracovník?

Sezónny pracovník je osoba, ktorá počas obmedzeného obdobia pracuje v sezónnej prevádzke, a to často v odvetví záhradníctva alebo poľnohospodárstva. Môže to zahŕňať aj ďalšie odvetvia, napríklad cestovný ruch a stavebníctvo.

Do tejto kategórie patria aj zamestnanci, ktorých vykonávaním sezónnych prác poverí agentúra.

Pracovníci so sezónnym pracovným režimom majú plný prístup k ustanoveniam pracovného práva a pracovným podmienkam, ktoré zamestnancom v Írsku zaručuje zákon.

Aké práva majú sezónni pracovníci?

Legálne zamestnaní sezónni pracovníci požívajú podľa írskoho práva rovnaké práva a ochranu ako ostatní pracovníci.

Ďalej je uvedené zhrnutie zamestnaneckých práv sezónnych pracovníkov:

- ▶ dostať písomné vyhlásenie o pracovných podmienkach alebo písomnú pracovnú zmluvu a písomné vyhlásenie o piatich základných podmienkach do piatich dní od nástupu do práce,
- ▶ dostať písomné vyhlásenie o mzde (výplatnú pásku),
- ▶ dostávať aspoň zákonom stanovenú minimálnu mzdu,
- ▶ využiť dovolenku za kalendárny rok a sviatky,
- ▶ pracovať (priemerne) nie viac ako 48 pracovných hodín za týždeň,
- ▶ dostávať príplatok za prácu vykonanú v nedeľu,
- ▶ mať priznaný čas na prestávky/odpočinok,
- ▶ dostať výpoveď v minimálnej výpovednej lehote,
- ▶ pracovať v bezpečnom a zdravom pracovnom prostredí,
- ▶ právo na súkromie a na vykonávanie osobných voľnočasových aktivít,
- ▶ zaregistrovať sa ako zamestnanec na írskom daňovom úrade (Revenue Commissioners) a na ministerstve pre sociálne zabezpečenie (Department of Social Protection),
- ▶ ne byť diskriminovaný na základe pohlavia, rodinného alebo osobného stavu, veku, zdravotného postihnutia, rasy, sexuálnej orientácie, náboženstva alebo príslušnosti ku cestujúcej komunite,
- ▶ nemať osobné doklady (ako sú pasy, preukazy totožnosti, vodičský preukaz atď.) zadržované zamestnávateľom,
- ▶ rovnaké práva pre pracovníkov na čiastočný úväzok, na dobu určitú a agentúrnych pracovníkov,
- ▶ osobitná ochrana pre mladých ľudí v zamestnaní,
- ▶ nároky v materstve.

K porušeniam zákonných práv zo strany zamestnávateľov môže dochádzať buď úmyselne alebo v dôsledku nedostatočnej znalosti zákonných povinností. Bez ohľadu na to, ako k takýmto porušeniam dôjde, môže ísť o trestné činy, v dôsledku ktorých môžu byť zamestnávatelia trestne stíhaní.

Na akú výplatu má zamestnanec nárok?

Zákonom stanovená minimálna mzda je minimálna sadzba za hodinu, ktorú stanovuje zákon a ktorá sa musí vyplácať zamestnancom, pričom sa líši v závislosti od veku a skúseností zamestnanca. **To zamestnávateľom a zamestnancom nebráni v tom, aby sa dohodli na sadzbe vyššej, ako je zákonom stanovená minimálna sadzba.** Súčasnú sadzbu (k 1. januáru 2022) sú takéto:

Vek	Hodinová sadzba	% zákonnej minimálnej mzdy (ZMM)
Menej ako 18 rokov	7,35 EUR	70 % ZMM
18 rokov	8,40 EUR	80 % ZMM
19 rokov	9,45 EUR	90 % ZMM
Zákonná minimálna mzda	10,50 EUR	100 % ZMM

Sadzba za hodinu vyplácaná zamestnancovi sa určuje vydelením hrubej mzdy celkovým počtom pracovných hodín. Hrubá mzda môže zahŕňať nasledujúce príspevky na stravovanie a/alebo bývanie, ak ich zamestnávateľ zamestnancovi poskytuje:

- ▶ iba na stravovanie: 0,94 EUR za odpracovanú hodinu,
- ▶ iba na bývanie: 24,81 EUR za týždeň alebo 3,55 EUR za deň.

Aké pravidlá platia pre pracovný čas?

Maximálny priemerný pracovný týždeň sezónnych pracovníkov nesmie byť dlhší ako 48 hodín. Neobmedzuje sa tým na 48 hodín žiadny konkrétny pracovný týždeň. Za 4 mesiace však týždenný pracovný čas nesmie byť v priemere dlhší ako 48 hodín.

Za odpracovaný čas v nedeľu sa platí príplatok. Ak nie je zahrnutý v mzdovej sadzbe, zamestnávateľ musí v prípade práce v nedeľu priznať jednu alebo viaceré z týchto položiek: príspevok, zvýšenie mzdy za čas odpracovaný v nedeľu alebo platené voľno.

Zamestnanec má nárok na 15-minútovú prestávku po odpracovaní 4 a pol hodiny a na 30-minútovú prestávku, ak odpracuje viac ako 6 hodín, čo môže zahŕňať prvú 15-minútovú prestávku. Tieto prestávky nemusia byť platené a netvoria súčasť pracovného času.

Aké záznamy musí viesť zamestnávateľ?

Všetci zamestnávateľia sú povinní viesť podrobné záznamy o všetkých zamestnancoch. Zamestnávateľ musí tieto záznamy uchovávať 3 roky. Nevedenie týchto záznamov je trestným činom a môže mať za následok trestné stíhanie:

- ▶ registračné číslo zamestnávateľa na írskom daňovom úrade (Revenue Commissioners),
- ▶ mená zamestnancov, ich adresy a čísla PPSN,
- ▶ dátumy začiatku a ukončenia pracovného pomeru,
- ▶ písomné pracovné alebo zmluvné podmienky a písomné vyhlásenie o piatich základných podmienkach,
- ▶ záznamy o čerpanej ročnej dovolenke a sviatkoch,
- ▶ pracovný čas (vrátane času začiatku a konca),
- ▶ mzdové podrobnosti a výplatné pásky,
- ▶ register všetkých zamestnancov mladších ako 18 rokov,
- ▶ podrobnosti o poskytnutej strave a ubytovaní,
- ▶ povolenia na zamestnanie alebo doklady o osobitnom imigračnom povolení, ktoré umožňujú pracovať osobám, ktoré nie sú občanmi Európskeho hospodárskeho priestoru.

Tieto záznamy môžu byť potrebné v prípade vyšetrovania vykonávaného inšpektorom Komisie pre vzťahy na pracovisku.

Zamestnávateľia majú k dispozícii náš [denník záznamov zamestnávateľov](#), ktorý pomôže udržiavať hlavné záznamy vyžadované zákonom a je bezplatne k dispozícii na prevzatie na našom webovom sídle.

Čo ešte potrebujem vedieť, ak idem pracovať do Írska?

Ak nie ste občanom Európskeho hospodárskeho priestoru, pravdepodobne budete potrebovať povolenie na zamestnanie

S výnimkou určitých konkrétnych prípadov osoby, ktoré nie sú občanmi Európskeho hospodárskeho priestoru, potrebujú povolenie na zamestnanie, aby mohli v Írsku nastúpiť do zamestnania. Európsky hospodársky priestor (EHP) tvoria členské štáty Európskej únie spolu s Islandom, Nórskom a Lichtenštajnskom.

Žiadosti o povolenie na zamestnanie podliehajú právnym predpisom o povoleniach na zamestnanie stanovujúcim kritériá, ktoré je potrebné splniť, v závislosti od dohody o pracovnom vzťahu a typu povolenia na zamestnanie, o ktoré sa žiada, pretože Írsko v súčasnosti nemá povolenie na zamestnanie v prípade dohôd o sezónnom zamestnaní.

Vydávanie a správu povolení na zamestnanie v mene štátu zabezpečuje sekcia pre povolenia na zamestnanie na ministerstve pre podnikanie, obchod a zamestnanosť (Department of Enterprise, Trade and Employment) s úradným sídlom na adrese Earlsfort Center, Lower Hatch Street, Dublin 2, DO2 PWO1.

Ďalšie informácie týkajúce sa povolení na zamestnanie (kto potrebuje povolenie, ako oň žiadať, poplatky atď.) sú k dispozícii v rámci sekcie pre povolenia na zamestnanie na webovom sídle ministerstva pre podnikanie, obchod a zamestnanosť.

Na podanie žiadosti o nové povolenie na zamestnanie alebo obnovenie existujúceho povolenia musí zamestnanec alebo zamestnávateľ použiť online portál. Prístup na online portál získate na stránke <https://epos.djei.ie/>

Ak chcete pracovať v Írsku, potrebujete číslo PPSN (írske národné identifikačné číslo) a musíte byť na írskom daňovom úrade zaregistrovaný pre daň z príjmu.

PPSN je jedinečné referenčné číslo pridelené vám, ktoré vám umožní získať prístup k dávkam sociálneho zabezpečenia a ktoré uvediete zamestnávateľovi pri nástupe do práce. Informácie o tom, ako získať číslo PPSN, nájdete na webovom sídle gov.ie – [Get a Personal Public Service \(PPS\) Number \(www.gov.ie\)](http://www.gov.ie)

Po získaní čísla PPSN sa môžete na írskom daňovom úrade zaregistrovať na daňové účely tak, že použijete prepojenie [myAccount \(ros.ie\)](http://ros.ie)

Sťažnosti

Sťažnosti súvisiace so zamestnaneckými právami a rovnosťou je potrebné smerovať na Komisiu pre vzťahy na pracovisku. Sťažnosti môžu viesť k vypočutiu vedenému rozhodcom alebo inšpekcii vedenej inšpektorom Komisie pre vzťahy a pracovisku (Workplace Relations Commission, WRC).

Sťažnosti týkajúce sa záležitostí bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je potrebné adresovať Úradu pre bezpečnosť a ochranu zdravia (Health and Safety Authority, HSA).

Časté otázky

Čo robiť v prípade, že nie je isté, či je osoba zamestnancom alebo nie?

Otázka, či je osoba zamestnancom alebo nie, je spravidla stanovená odkazom na ustanovenia existujúcich právnych predpisov o zamestnanosti a zavedeného zmluvného práva. Použitie označení ako „Au Pair“ alebo iných opisov dohôd medzi súhlasiacimi stranami samo osebe neznamená neexistenciu pracovnej zmluvy. Pokiaľ osoba vykonáva povinnosti inej osoby výmenou za platbu, dôrazne to naznačuje existenciu zmluvného vzťahu.

V prípade otázky, či je daná osoba zamestnancom alebo samostatne zárobkovo činnou osobou, je k dispozícii usmernenie v **Kódexe postupov určovania stavu zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby**.

Kolko hodín môže zamestnanec pracovať, ak mu budem platiť 150 EUR za týždeň?

Ak chcete vypočítať maximálny počet hodín, ktoré môže zamestnanec legálne odpracovať za zákonnú minimálnu sadzbu, pričom sa dodržia ustanovenia vnútroštátneho zákona o minimálnej mzde, je potrebné vydeliť hrubú mzdu a príslušné príspevky na stravovanie a/alebo bývanie príslušnou vnútroštátnou minimálnou mzdou daného zamestnanca. Vedenie záznamov o odpracovaných hodinách je zákonom stanovenou povinnosťou zamestnávateľov.

Práca nad rámec hodín uvedených v tabuľke by bola v rozpore s vnútroštátnym zákonom o minimálnej mzde:

Vek	Bez ubytovania a stravovania
Menej ako 18 rokov	20,4 hodín
18 rokov	17,85 hodiny
19 rokov	15,87 hodiny
Zákonná minimálna mzda	14,28 hodiny

V tejto tabuľke sa uvádza iba povolený pracovný čas za príslušné minimálne sadzby. To zamestnávateľom a zamestnancom nebráni v tom, aby sa dohodli na sadzbe vyššej, ako je zákonom stanovená minimálna sadzba.

Čo ak sa chcem s niekým porozprávať o svojej situácii, ale nechcem, aby o tom vedel môj zamestnávateľ?

Inšpektori Komisie pre vzťahy na pracovisku (WRC) prediskutujú všetky sťažnosti sezónnych pracovníkov dôverne a v prípade potreby anonymne. Akékoľvek opatrenia, ktoré by vyžadovali identifikáciu zamestnanca pred jeho zamestnávateľom, sa uskutočnia iba so súhlasom zamestnanca. Zamestnanci môžu Komisiu pre vzťahy na pracovisku kontaktovať na čísle 0818 80 80 go alebo e-mailom. inspection@workplacelrelations.ie

Ďalšie možné užitočné kontakty:

Kancelária Citizens Information, ktorá má pobočky po celej krajine, poskytuje informácie o verejných službách a nárokoch. Dá sa kontaktovať telefonicky na čísle 0761 07 4000 (pondelok až piatok od 9.00 do 20.00 hod.) alebo prostredníctvom sídla www.citizensinformation.ie/en/

Organizácie pre migrujúcich pracovníkov, ako napríklad Migrant Rights Centre of Ireland (Centrum pre práva migrantov v Írsku) (01 889 7570 alebo info@mrci.ie), ktoré môžu poskytnúť informácie a pomoc.

EURES Írsko je súčasťou siete EURES (Európska sieť služieb zamestnanosti), ktorá má viac ako 1 000 poradcov v celej Európe. Poradcovia siete EURES poskytujú informačné, poradenské a náborové služby uchádzačom o zamestnanie, ako aj zamestnávateľom prejavujúcich záujem o európsky trh práce. Poradcovia siete EURES poskytujú poradenské služby pred odchodom za prácou a pri umiestňovaní mobilných pracovníkov, ktorí prichádzajú pracovať do Írska.

Ak sa chystáte do Írska, mali by ste si najskôr pozrieť pracovné príležitosti v Írsku a ešte pred odchodom požiadať o rady a informácie [poradcu siete EURES](#) vo vašej vlastnej krajine a aj niektorého z [poradcov siete EURES](#) so sídlom v Írsku.

Občania EÚ alebo EHP majú bezplatný prístup k službám, ktoré poskytuje [Írska služba zamestnanosti](#) (pripomíname, že na získanie služieb, ktoré ponúka Intreo, môže byť potrebné číslo PPSN).

Ďalšie informácie nájdete na webovom sídle www.euresireland.ie

Kontaktné údaje/dalšie informácie

Workplace Relations Commission (Komisia pre vzťahy na pracovisku)

www.workplacerelations.ie

Miestne volania: 0818 80 80 90

Volajúci zo zahraničia môžu volať na číslo +353 59 917 8990

Health and Safety Authority (Úrad pre bezpečnosť a ochranu zdravia)

www.hsa.ie

Miestne volania: 0818 289 389 (od 9.00 do 17.00 hod., pondelok až piatok)

E-mail: wcu@hsa.ie

Volajúci zo zahraničia môžu volať na číslo +353 1 614 7000

Mimo úradných hodín je v prevádzke pohotovostná služba. V prípade vážneho zranenia alebo úmrtia mimo štandardného pracovného času (od 9.00 do 00.30) môžu volajúci použiť číslo 0818 289 389, kde im ponúknu prepojenie na políciu (Garda Síochána), ktorá obratom informuje vedúceho inšpektora úradu pre bezpečnosť a ochranu zdravia.

Posledná aktualizácia – júl 2021

